

kelig en Skole, der kostede Kommunen 94.000 Kroner, for at beholde denne Latinskole. At Randers maatte bøde saaledes, skyldtes utvivlsomt en Fejl, men Skylden for den maa paahvile Staten eller Statens Embedsmænd og ikke selve Byen. Men dette Ting har ved den Gang at nægte denne Bevilling til Randers Latinskole ogsaa begaaet en Fejl. Det har nemlig begaaet den Fejl, at det ikke har haft den rette Forstaaelse af, hvilken Trang der var til Stede til en saadan Latinskole. Det har nu Fremtiden klart vist. Hvis ærede Medlemmer ville efterse Ministeraltidenden for 1893, Pagina 1050, vil man deraf se, at af de nuværende 12 Statslatinstoler er der to, Metropolitanstolen i Kjøbenhavn og Odense Latinskole, der have et Elevantal — uden for Forberedelsesklasserne — af ca. 200. Der er dernæst tre, der have et Elevantal, der svinger omkring Tallet 150, det er Aalborg, Aarhus og Randers Skoler. De øvrige 7 have omkring et Elevantal af 100. Dette vil altsaa sige, at Randers Latinskole staar saaledes nu, at den staar umiddelbart efter de to eneste Statslatinstoler her i Landet, der have et Elevantal af omtrent 200, idet denne Skole har omtrent 150 Elever, foruden hvad der findes i Forberedelsesklasserne; altsaa i selve Latinskolen har den dette Antal. Det er jo givet, at naar Forholdet er saaledes, maa man erkende, at i Virkeligheden er der en Trang til Stede til en Latinskole i en saadan By, og hvis dette Forhold kunde være forudsat den Gang, eller hvis man havde forudsat det den Gang, er der dog vel ingen Tvivl om, at man vilde have betænkt sig paa at nedlægge Randers Latinskole. Dette skete nu imidlertid heller ikke, idet Byen fik Lov til at beholde sin Latinskole, men paa de Vilkaar, at den opførte en Skolebygning uden noget som helst Tilskud fra Skolefonden. Dette gjorde altsaa Byen. Nu er man imidlertid senere kommen i den mærkelige Stilling, at Staten og Kommunen her dele halvt. Staten overtog nemlig denne Skolebygning til Vedligeholdelse og har selvfølgelig kostet en Del paa den, foruden at der er anvendt henimod 30.000 Kr. paa den til Tilbygningsarbejder. Naar man nu sammenholder dette med, at efter den givne Lov skal Skolebygningen atter overgaa til Kommunen, naar Stolen nedlægges, saa vil det ses, at her er skabt et Kompagnistab, som der efter vor Formening ikke er nogen ret Mening i. Det forekommer os da, at det vilde være ret rimeligt, om man nu opløste dette Kompagnistab, og gjorde det der- ved, at man refunderede Kommunen ikke det

hele Beløb, som Kommunen har ofret paa denne Sag, men en vis Kvotabel deraf, en Del, som man maatte saa senere kunde blive enig om. Vi stille os altsaa paa det Standpunkt, at vi sige: Der er rimelig Grund til at søge dette Forhold ordnet, men selve Summens Størrelse kan man altid senere forhandle om. Naar, som jeg haaber, en Del ærede Medlemmer her ville stemme mod det af Flertallet fremsatte Vædringsforslag, vil det altsaa betyde, at vi ville holde Spørgsmaalet aabent, og haabe gennem en nærmere Forhandling at kunne naa til det af Randers Kommune ønskede Resultat.

D. Hansen: De Bemærkninger, jeg ønsker at gøre, vedrøre dels Vædringsforslag Nr. 164 og dels det i Forbindelse dermed staaende Samraad, ved hvilket Udvalget har forhandlet med Ministeren om Udlægning af Huslodder under Mørup og Nordruplund ved de nugældende Forpagtningskontraktens Ophør den 1ste April 1897. Naar Udvalget foreslaar at nægte denne Bevilling af 3.450 Kr. til Opførelse af et Hus som Bolig for to Arbejderfamilier ved Mørup, sker det, som det ogsaa fremgik af den ærede Ordførers Udtalelser i Gaar, ikke fordi man er imod, at der gøres noget i Retning af at skaffe bedre Hjem for et Par Arbejdere. Jeg vil i alt Fald for mit Vedkommende gerne gaa med til Bevillingen i dette Djiemed, men vel at mærke kun, naar Sagen foreslaas ordnet paa en god og forsvartlig Maade. Dette tror jeg imidlertid ikke kan siges om Ministerens Forslag. Ministerens Forslag gaar jo nemlig ud paa, at naar Huset er bygget, skal det gaa over til Forpagteren af Mørup mod en mindre aarlig Afgift. Selve Afgiftens Størrelse lægger jeg ingen Vægt paa, men hvad jeg derimod lægger Vægt paa, er, at Forpagteren saar fuldstændig Raadighed over Huset, saar Raadighed over, hvem der skal bo der, hvad de skulle svare i Husleje o. s. v. Det sandsynligste vil jo blive det, forudsat altsaa at Ministerens Forslag bliver vedtaget, at vedkommende Arbejdere ville komme til at bo i dette Hus paa de saakaldte Arbejdskontrakter og altsaa ville komme til at sidde i en i allerhøjeste Grad ujevlsændig Stilling. Disse Arbejdskontrakter staa imidlertid ikke i nogen høj Kurs omkring paa Landet, og de fortjene det vist heller ikke. Alene af den Grund vilde jeg for mit Vedkommende ikke kunne gaa med til dette Forslag. Men der er en Grund til, hvorfor jeg ikke har kunnet gaa med, og det er den, at naar der som her er Spørgsmaal om at tilvejebringe Hjem for Arbejdere